Einer - Juniperus communis

Einer - Juniperus communis

Plante:

Busk eller tre som kan bli opp til 17 m høyt. Kan vokse opprett med en stamme, eller være nedliggende og danne kratt. Stikkende nåler i tretallige kranser. Hos einer er det egne hann- og hunnplanter. Hannblomsten består av 12-16 gule pollenbærere som sitter tett sammen. På hunnbusken utgjøres blomsten av tre nakne frøemner som sitter bak hvert sitt skjell, og som til sammen danner en bærkongle. Denne er først grønn, seinere blådugget, og etter to år blåsvart med 1-2 harde frø. Einer er svært formrik, men med glidende overganger mellom de ulike formene slik at det er vanskelig å klassifisere de ulike vekstformene som egne underarter eller varianter.

Bruk:

Fructus Juniperi: einerbær, og Lignum Juniperi: einerrotved. Bærene tørkes ved romtemperatur og oppbevares i lystette krukker. Veden tas fra stammen eller grovere greiner. Den skrelles og deles opp i småbiter. Eterisk olje utvinnes ved vanndampdestillasjon av av modne bær, nåler eller ved. Einerbær, einerolje og einertjære var frem til 1963 oppført i norske farmakopéer, men er i våre dager ikke offisinell i Norge.

Virkning:

Einerbær og eterisk olje av einer har antiseptiske og urindrivende egenskaper, i tillegg til å være astringerende, avgiftende og rensende. Øker sammentrekningene i glatt muskulatur og gir bedre appetitt og fordøyelse. Oljen virker både beroligende og oppkvikkende, er luftdrivende, blodtrykksenkende, svettedrivende, magestyrkende og stoffskiftestimulerende. Den er sterkt irriterende på hud og slimhinner.

Hjelper mot:

Einerbær og eterisk olje av einer kan brukes ved nyrestein, urinveisinfeksjoner, blærekatarr, urinsyregikt, appetittmangel, muskelsmerter, leddbetennelser, gikt, revmatisme, væskeansamlinger, diabetes, influensa, astma, kikhoste, bronkitt, herpes, hjerteplager, høyt blodtrykk, dårlig fordøyelse, tarmgass, kolikk, halsbrann, infeksjoner, godartet prostataforstørring, ytre skader som slag, forstuvninger o.l. Dessuten ved forgiftninger, utflod, sparsom eller uregelmessig menstruasjon, hemorroider, åreknuter, cellulitter, leverproblemer, og til forbinding på byller, sår og frostskader. Kan virke mot kviser, fet hud, fett hår, flass, seborré i hodebunnen, eksem og hudbetennelser. Psykisk kan oljen anvendes ved angst, nervøs uro, søvnløshet, utbrenthet og stress.

Generelt:

Einer er et godt urindrivende antiseptikum som kan være til hjelp ved urinveisinfeksjoner. Å drikke einerbærte eller einerlåg er dessuten et vanlig husråd også mot plager som forkjølelse, nyrestein, revmatisme, gikt, podagra og blærekatarr, og har i

© Viten.org

tillegg vært brukt mot astma, kikhoste, vattersott, diaré og luft i magen. Einerbær-te lages ved å la 2-3 teskjeer knuste bær overhelles med ¼ liter kokende vann. Etter at blandingen har fått trekke i 10-20 minutter, siles teen og drikkes varm. En fornuftig dosering når teen skal brukes mot f.eks. blærekatarr og revmatisme, kan være én kopp te hver morgen og kveld i 1-2 uker.

Den eteriske oljen i einer utvinnes ved dampdestillasjon av enten bærene, nålene eller veden. Oljen er fargeløs eller blekgul rett etter destillasjonen, men blir mørkere og tykkere med tiden. Den friske duften ligner sypress, men er skarpere og mer pepperaktig. Einerolje er hovedsakelig sammensatt av en blanding av monoterpener, og brukes i aromaterapien ved ulike hudplager og urinveisproblemer, og til en stimulerende og styrkende massasje. Oljen er effektiv til å rense ut giftstoffer som er lagret i kroppen, og er spesielt gunstig mot gikt som skyldes oppbygging av urinsyre i leddene.

Eterisk olje av einerbær er særlig kjent for sin urindrivende egenskap og sin antiseptiske virkning på urinveiene. Den kan ha en gunstig virkning ved tallrike plager, f.eks. forgiftninger, væskeansamlinger, blærekatarr, nyrestein, utflod, sparsom eller uregelmessig menstruasjon, hemorroider, kviser, dårlig appetitt, revmatisme, podagra og artritt. I tillegg til bruken i oljeblandinger for massasje, kan einerolje også brukes i bad, hudmasker, kompresser og duftlamper.

Psykisk kan einerolje virke både beroligende og oppkvikkende. Den kan anvendes mot angst, nervøs uro, søvnløshet, tretthet og stressrelaterte plager. Brukt i hudmidler virker oljen astringerende og rensende, og kan derfor være anvendbar mot kviser, hudbetennelser, fet hud, fett hår, flass, hårtap og fuktig eksem. Einerolje virker sterkt irriterende på hud og slimhinner. Utvortes kan dette bidra til å lindre revmatiske plager og muskelsmerter ved å øke blodtilstrømningen til det aktuelle området. På muskler og blodårer virker oljen styrkende og stimulerende. Den virker også styrkende på immunforsvaret, og kan være med å bekjempe infeksjoner, forkjølelse og influensa.

Einerolje kan være nyttig ved fordøyelsesbesvær. På mage- og tarmsystemet virker den antiseptisk og luftdrivende, og brukes derfor ved fordøyelsesbesvær generelt, luft i magen, diaré, kolikk og innvollsorm.

Einerolje blir ofte brukt som et duftstoff i såper, kosmetikk og parfymer, særlig i krydrede dufter og aftershave. Den anvendes dessuten mye i nærings- og nytelsesmidler, særlig i alkoholholdige drikker som gin og genever. Innholdet av einerolje i slike drikker er imidlertid lavt, bare ca. 0,006%, og man kan derfor ikke forvente terapeutisk effekt av et glass genever.

Andre navn:

- Familie: Cupressaceae - Sypressfamilien
- Latin: Juniperus communis
- Engelsk: Juniper
- Norsk: Einer
- Svensk: En
- Dansk: Enebærtræ
- Tysk: Wacholder
- Fransk: Genévrier
- Spansk: Enebro común

© Viten.org

© Viten.org